



Nro. 40

**A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK  
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Költ Bétsbon, Kedden Novembernek 17 ik napján  
1801-ik esztendőben.*

*Austriai Birodalom.*

**C**seh Országának egy helységében következendő szomorú történet esett minapában. Egy nem alávaló familiából származott új házasok, a' velek vólt inással együtt este bé szállanak a' vendégfogadóba. — Más nap reggel, jokor felkelvén az inas, hogy a' nékie adott rendelés szerént az urát és asszonyát fel költse, a' háló szoba ajtajához megyen, 's hát igen keserves jajgatással való sirást hal. Villza megy a' vendégfogadóshoz, meg beszéli nékie, a' mit hallott, e' pedig őtet ki neveti. Az inas nem nyughatván, ismét az ajtora megy, es már akkor tsendesebb jajgatást hal. Ekkor ujobban kenyszeriti a' Ven.

dégfogadóft, hogy azon szobának ajtaját a' fő kútsal nyissa fel. E' sem vette tovább tréfára a' dolgot, hanem kezébe vesz egy töltött pistolyt, az ajtót ki nyittya, és midőn a' szobába bé akar na meeni, eleibe ugrik egy veszett ember, torkán kapja s fojtogatni és harapni kezdi a' vendégfogadóft, a' ki ki nem szabadúlhatván másként a' dühött ember körmei között, őtet fejbe lövi. — A' puska pattanásra több emberek is oda men ven gyertya világgal, 's hát verbe fagyba fe küdni láttják az ifjú asszonykát; nézik az agyon lövetett embert is; 's hát láttják, hogy az, a' szerentsétlen ifjú asszonynak szerentsétlen ferje lé gyen. Néhány szempillantatok múlva az ifjú asszony is ki múlt e' világból. — Azu án később re tudódott ki, hogy ezt a' szerentsétlen férfiút, kilentz elztendővel annakelőtte egy veszett kutya harapta meg, mellynek a' mérge azon éjjel ütötte ki magát, a' mellyen ez a' szomorú történet esett. Több Orvosok tapasztalásokból tudatik, hogy a' veszett ebektől meg harapott emberek sok elztendőkig hozhattják az illy veszedelmes hara pás mérgét testeikben.

Melly nagy hasznú gazdálkodás legyen a' Spanyol faj juhoknak tartása, a' következő példaból ki tettik. Fels ges Urunknak a' lévén a' tzéllya, hogy a' Spanyol faj juhok Országaiban meg szaporitassanak, már több elztendőkben is, de nevezetellen, a' múlt S ptember 17-ik napján, a' Cs. familiához tartozó Holitsi urada omban több száz darab Spanyol faj juhokat és kosokat árultatott el kotya vetye által. A' melly napon nemcsak az ő Fellege Birodalmaiból, hanem más idegen Országokból is sokan gyüllöttek azon kotya vetyére. A' mellyben egy hat 's hét hólnapos barány 40 forinton; és anya juh 50 forinton; hat 's hét hólnapos bak bárány 300 forinton; egy alkalmas hágó kos pedig 304 forinton költ el. — A' Spanyol faj juhoknak tartásáról, a' velek

való bándsról, tenyésztetésekről, gyapjaink fajnságának okairól, nyirésekről, 's több éfélekről, egy nagy Frantzia Gazdának, 's egyszersmind Auctornak vezérlése után, ha élünk, mi is fogunk valamit a' M. Kurir Erd. Olvasóival közleni.

### *Frantzia Respublika.*

Polgár *Messier*, Párisi híres és fáradhatatlan Astronomus, és a' Frantzia Nationale Institutummal, a' Physica és Mathematica Classisok Rendjének egy igen érdemes tagja, ezen Institutumnak egyik gyűlésében olvasott munkátskájában azt jegyzette meg, hogy October 1. ső napját követett éjjel, a' mellyen tudniillik a' Frantzia Respublika és Anglia közt való békesfégnék előjáró tikkelyei meg állitattak, a' Saturnus, Jupiter és Vénus pláneták, a' Regulus nevezetű szép tsillag mellett magokat öszve kaptak. — A' Frantzia Országi kikötő helyekből már is fok eleséggel, nevezetesen pedig kenyérnek való búzával megterhelt hajók eveznek Angliába.

Páris városának osztálybéli Tanácsa November 1. ső napján azt végzette, hogy Páris városában benn egy ditsőfféges emlékeztető oszlop emeltessen a' Fő Conzul tiszteletére, a' melly által ezen roppant városnak eránta való nagy háladatossága a' leg későbbi maradékokra is általplántáltassék. Tíz napnak el múlása után 10 Commilláriusok fognak arról jelentést tenni, miként lehet ezen emlékeztető oszlopot leg ilendőbb módon el készíteni.

*Amiensből* October 27 ik napján. A' majdan el kezdődő Congressusra nézve, újabb eleveniséget fog a' mi városunk nyerni. Minden ide jövő Fr. truppoknak új forma ruha adatik. Innen egélz Párisig meg jobbitatik az Ország úttya, polgár *Chappe* is, a' ki itt egy telegrafust fog készíteni, minden órán ide váratik. Az ide való Tanács-

háznak szálája, a' mellyben tudniillik a' conferentiák tartatni fognak, igen pompásan ki készítetik, melly végre már is különbkülönb mesteremberek jöttek ide Párisból. — A' mint a' környülállások mutatják, számos fog ez a' Congressus lenni; leg alább az idegen Országai miniszterek számokra 10 paloták készítetnek ki. — Minden készülétek a' Frantzia Kormányfészék költségére tétetnek.

A' Tanács Háznak szálája a' leg pompásabb tapétokkal ékesitetik ki. Kiváltképen a' *Bonaparte József*, és *Lord Cornwallis* számokra szánt szobák a' leg pompásabb hazi bútorokkal rakatnak meg. — *Gróf Markow* Orosz követ is ide váratik. — Az ide jövendő katonai őrizet, öt vagy hat ezer főből álló fog lenni. — Egy komédiát játszó társaság is jön ide Párisból.

Erről a' városról következő jegyzéseket teszünk, hogy ez Picardiának anyavárosa volt ennekelötte, Páristól 15, és Calaisból is 15 mérföldre fekszik, a' hol az Anglus posta hajók ki szállani szoktak — Jól épült város, mellynek 30 ezer lélekre megyen a' népessége.

A' Frantzia Kormányfészék, a' melly leg nagyobb figyelmetességgel viseltetik a' Respublika tengeri hatalma eránt, azt bizta *Lemot* polgárra, hogy *Bart Jánosnak*, a' XIV. *Lajos* Frantzia Király uralkodása alatt leg nevezetesebb tengeri hérosnak a' képét, faragja ki köbül. Ez a' hires ember 1651 ik esztendőben Dünkerkában született. A' midőn *Chevalier Ferdin XIV Lajos* Király elibe vezette volna őtet, az udvari tselédek egymás közt így szóltak: *Mennyünk Chevalier Ferdinhoz, a' ki ezt a' medvét a' Királyhoz vezeti.* Ennek a' Bartnak halász volt az atya, és így együgyű volt a' nevelése is, úgy-hogy sem olvasni sem írni nem tanult, alkalmaztatni sem tudta magát másokhoz. Tette alkotmányára nézve magas és vastag ember volt, és természeteti bátorságáért, 's

tengereken mutatott vitezlégeért, első lépeffel is egy eskader, az az, kis flotta kormányozójává tette őtet a' Király.

Antverpiából, előbb Auszriai, most pedig Fr. Brabantziának fő városából October 28-ik napján. Hogyha a' Scaldis folyóvizén való hajókazás fel szabadítatik, és a' mi kikötő helyünk meg jobbitatik, ismét arany időt fogunk mi érni. — A' 15-ik században, Európának leg szebb 's leg gazdagabb várossai között egy vólt a' mi városunk. — Akkor 200 ezer lélekre ment ennek népessége, most pedig allig megyen 56 ezerre. Hajdan 500 hajó is meg állott a' mi kikötő helyünkben. Akkor a' mesterfégék hazája vólt a' mi városunk. Itten születtek *Rubens* és *Vandyck* igen hires festők. Antverpia előbbeni fényességének 200 szép épületek, 's a' többi közt a' fő templom és a' Tanáts ház is nyilván való bizonyosságai lehetnek. A' 16-ik században házaik közt támadt háborúban kezdett ez a' város alább szállani, kiváltképen pedig 1576-ik esztendőben, a' midőn harmad napig prédálták volna ezt a' Spanyolok. A' mi végső romlásunkat egy részről az 1648-ik esztendőbeli *Westfáliai békeség*, a' mellyben tudnilik meg határozatott, hogy egy nagy hajó se jöhessen bé kikötő helyünkbe, hanem maga portékait Hollandiában rakja ki, más részről a' lakosoknak 1659-ik esztendőbeli revolutió által okoztatott ki vándorlások, végtére pedig az a' döghalál okozták, a' melly 1678-ik esztendőben 20000-nél többet temetett a' föld alá.

### *Nagy Britannia*

A' Parlamentumoknak gyűlléseit, October 28-ik napján maga a' Király kezdette el, a' melly alkalmatossággal illy óratiót mondott a' Királyi tronusból: „Milordok, 's Uraim! Igen nagy örömmel jelentem Kigyelmeteknek, hogy azoknak a'

fontos alkudozásoknak, a' mellyek az utolsó Par-  
 lamentaris Gyűléseknek végződésekkel már fo-  
 lyamatban voltak, ezen szerentsés lön a' végek.  
 — Az északi Hatalmasságokkal való villongása-  
 ink, az O osz Császárral való meg egyezés által,  
 a' mellyet a' Dániai és Svéciai Királyok is bé-  
 fognak venni, el végződött. Ebben a' Conven-  
 tióban azok a' farkalatos jussok, a' mellyeket mi  
 védelmeztünk, minékünk meg hagyatnak, és a'  
 meg békélt Hatalmasságok' jobbágyaiknak is nagy  
 könnyebfégekre szolgálnak. — A' békeffégnek e ő  
 járó tziakelyei köztem és a' Frantzia Respubli-  
 ka közt meg állítottak, 's reményem, hogy azok-  
 nak fontos summája valamint az én kívanságaim-  
 nak igallagos és mértékletes voltát nyilván meg-  
 bizonyították, úgy az Angliai nemzet boldogsá-  
 gával és beifületevel meg egygyeznek. — Leg ot-  
 tan Kigyelmetek eleibe terjesztődnek azok. —  
 Reményem, hogy az én Parlamentumom is hely-  
 be fogja azokat hagyni. — Azon áldott aratáson  
 való nagy örömemet, mellyet az én népemnek  
 ajándékozott az illeni gondviseles, ki nem tudom  
 ny lathoztatni eleget ööképen. — Hogyha Orzá-  
 gomaak jelenvaló állapottyára vetem szememet,  
 azon alhatatosságot 's bátorságot, mellyet az én  
 minden karba 's rendbe helyheztetett jobbágyim,  
 a' már ki állott terhes hadakozásban mutattak,  
 nem tudom isudálni eléggé. — Az én hadi- és  
 hajó feregeimnek vitézfégek a' tartománybéli ka-  
 todaságnak halatlan erőlködése, az önkényen  
 fegyvert fogottaknak buzgóságok, az én halada-  
 tollágomra érdemekek, és a' mi el hunyt öseink-  
 nek leg ditsőffégesebb tetteiket is felül muly-  
 lyak.

„Velem együtt örvendezhetnek Kigyelmetek,  
 hogy az utolsó Egyiptomi ditsőfféges táborozás-  
 lain, nekünk a' hadi szerentse nagyon szolgált.  
 Annak következései, és az ott keresett ditsőffég  
 kiváltképen való beifületünkre és valóságos halz-

nunkra fog minékünk szolgálni. — Leg első 's leg buzgóbb kívánságom az én nékem, hogy az én népem a' maga érdemlett jutalmát az áldott békeességben, a' kereskedésnek, a' creditumnak, az az, a' mások előtt való hitelnek, a' nemzeti segedelem kútfejeinek örögbedésében, különösen pedig vallásának 's szabadságának fennmaradásában, a' Constitutionnak paisa alatt fel találhassa, az alatt a' Constitutió alatt, a' mellyet mi a' maradékoknak sertetellenül hagyni kötelessék vagyunk s. a. t."

Ezen órationak végződése után az Alsó Parlamentumnak így szóllott a' Király, hogy minek-előtte mindennek békeleges lábra állítatódniának, erős pénzbeli segedelmekre szükség leszen; de hogy e' nyomban is a' lehetőségig fognak gazdálkodni. — Midőn a' Parlamentom gyűlésébe bé, és onnan ki ment volna a' Király, felette nagy vigsággal, 's öröm kiáltással kifirtetett a' néptől.

Azon officialis tudósításnak, a' mellyet General *Hutchinson* az Alexandriaitáborból, a' múlt September 7-ikén Lord *Hawkesbury* Anglus hadi ministerhez küldött, rövid summája a' következőkben van bé foglalva: „Augustus 16-dik napján már oíly állapotban vóltunk, hogy Alexandria ellen való munkainkat el kezdhettük. Generalmaior *Cooté* Augustus 17-ik napját meg előzőtt éjjel, a' városnak viz alatt lévő napnyugoti részén egy válogatott emberekből állott Corpussal hajókra ülven, tsekély ellentállás után a' *Marabou* nevezetű báltya eleibe ment. Ez a' báltya Alexandria napnyugoti kikötő helyének nyílását fedezi. A' város napkeleti oldalát két versben támadtuk meg, hogy ekképen az ellenség tábor fekvése előtt lévő dombok közül valamelyiket el foglalhassuk. *Kradoek* és *Moore* Generálisok egéiz batorsággal el követték e' dolgot. — A' tsata kevés ideig tartott, 's kevés embert veztet-

tünk — *General Spencer* az ellenség frontja előtt lévő dombot el foglalta — *Fr. Generál Ménou Abdallah* 600 embert küldött ki táborából, olly feltétellel, hogy ezek minden puska lövés nélkül, tsupa bajonettekkel onnan minket el verjenek — Ezt a' 600 embert, a' mi 30 ik regementünk egy igen mérges tűzadással fogadta el, és vissza is verte nagy veszteséggel. — Augulus 18-ik napját követelt éjjel, *General Coote* a' *Marabou* nevezetű bástyának ostromlásához fogott, a' mellyet azon idő pontjában, *Kapitány Cochrane* vezérlése alatt, egynéhány Török és Anglus hajók erőssen nyughatatlankodtattak, mellynek az a' következése lön, hogy a' nevezett erőslég Augulus 21-ik napján capitulált, mellyben egy brigada Obersterrel együtt 180 Frantziák voltak — Augulus 22-dik napján, *General Coote* azon ellenséges corpust, a' melly az Alexandriába vivő utakat őrzötte, meg támadván ugy meg verte, hogy minden sebecit, és hét ágyuit hátra hagyni, 's egész zúrvarral a' városba vissza menni kéntelenített — Augulus 24-ikén a' *Bani* nevezetű föld bástyát is ostrom alá rekelzte *General Coote*, a' külső ellenséges strázsakra a' attomban réá ütött, és 7 hadi tisztet, 's 50 köz embert ejtett fogságra a' Frantziák közül.

Augulus 26-ikén, a' városnak minden oldalain 4 batteriát nyitottunk az ellenség táborá ellen, 's tsak hamar meg némitottuk az ellenséges ágyukat — Augulus 27-ik napján, este felé egy adjutánt küldött *Ménou* Generál táborunkba, 's három napi fegyverszünetet kívánt töllünk, hogy azok alatt a' Capitulatiót ki készithesse, a' melly néhány nehézségek és halogatások után Septem-ber 2-ik napján végbe is ment, 's mingyárt akkor mi is el foglaltuk a' város külfő erőslégeit. — Ezen Capitulatiónak ereje szerént, minden Alexandriában talált munitiók és ágyúk a' győzedelmekhez tartoznak; 10 nap múlva az egész *Fr.*

katona őrizet hajókra fog szállani, bagazsiáját, és maga tulajdonát el viheti magával, de valami a' Frantzia Respublikához tartozik, az mind hátra marad — A' legitő feregek között csak azok mehetnek vélek el, a' mellyek a' Fr. Respublika ármadája mellett hat hólaaptól fogva szolgálják. — Ez a' Frantzia ármáda minden tábori becsülettel, 's fegyveresen megyen ki a' városból, nem hadi fogoly, 10 négy és nyóltz fontos ágyút 's mindenikbe tiz tiz töltést viizen magával el, és a' közép tengerre lévő Frantzia kikötő helyekbe fog ki szállítani. — Mindan Alexandriai kikötő helyben lévő hadakozó és szállító hajók, egész készületeikkel egyetemben, az egyesült Török = Anglus hadiferegeknek maradnak — Minden benn a városban, és annak kikötő helyében lévő kereskedő portékák provisorie az egyesült feregeknek adattatának által — Egy Egyiptomi lakos se fog politikai maga vifeletére nézve számadásra húzattani. — A' Frantzia feregek, házájukba való útjokon, Anglus módon fognak tápláltatni. — A' betegek különös szállító hajókon vitetődnel el — Csak 16 lovat leszen el vinni szabad — Azok a' mesterséges 's természetes gyümények és kéz irások, a' mellyeket Egyiptomban találtak 's gyűjtöttek a' Frantziák, a' győzedelmesekké fognak lenni — Egyébaránt az Egyiptomi nationale Institutumnak tagjai bátorsággal 's szabadon el költözhetnek.“

*Londonból* Octob. 27-ik napján. Az Ammiensi Congressusba rendeltetett tellyes hatalmú Anglus követ minister Lord *Cornwallis* a' jövő Vasárnap indul el innen Párisba, 's onnan Ammiensbe, a' hol November 9-ik napján kezdődik el a' Congressus.

*Londonból* Oct. 28-ik napján. Pitt Exminister és Lord Hawkesbury az Ammiensi Congressusra menendő Lord Cornwallissal egy időtől fogva minden nap conferentiát tartottak. — A'

majdan el kezdendő parlamentális gyűlésekben Lord Grenville Ex Status Titoknok, és az ex-ministereknek néhány baráti az oppositionalis, vagy antiministerialis részhez igyekeznek magokat tsatolni. — A' Hollandusok fokkal jobb állapotban nyerik coloniáikat vissza, mint a' millvenben voltak azok ennekelötte. Mivel attol az idő pontjától fogva, a' mellyben azokat az Anglusok elnyerték, abbéli bizodalommal, hogy örökre a' Brittusok birtokában fogzának maradni, néhány hasznos intézetekre nagy summa pénzt fordítottak.

A' Királyi udvari újfág levél előadása szerint, Alexandria egész ostromlása alatt kevés vesztelége vólt az Anglusoknak, melyben 13 ember öletett meg, 's 100 ember esett febbe, a' kik közt hat fő tizt is vólt — Sokkal erősebb vólt Egyiptomban a' Frantzia ármadia, mint sem Európában gondolták, és a' mi közönséges leveleink is hirlették vala. Mintegy 17000 Frantziákra és 6000 Egyiptomi születésűekre ment annak a' száma. Egyébaránt közel 24000 emberébe és 100 millió liverébe került a' Frantzia Republikának Egyiptomi expediója. (Angliának, a' mint az oppositionalis újfág levelek bizonyittyak, tizenkét millió font sterlingbe, az az százhusz millió Rh. forintba került oda való expeditiója, következképen kéttzernél is többbe, mint a' Frantziáknak). — Hogyha Generál *Ménou* reá állott vólna a' N. Kajrói Capitulatióra, több haszna lett vólna az Alexandriából való ki költözésben. — Egy Londoni Zsurnal azt állattya, hogy a' Frantzia Republikával való békefféget, a' Frantzia truppoknak Angliába való ki szállásoknak lehetőségé is nagyon siettette. — Noha az eleségnek és búzának az árra meg lehetőllen alább szállott Angliában; még is mindazáltal nem olly óltzó Londonban, a' kenyér, mint az idei bővféges aratás után lehetne. — Az élettel kereskedő uszorá-

gok és kenyérsütők, több esztendőktől fogva hozzá szokván a' nagy nyereséghez, most sem akarják az életet és kenyeret oltsobban adni, mint az el múlt esztendőekben. De minister *Addington* el tökéllette azt magában, hogy hathatos elközök által is arra vihesse őket.

### *Olasz Ország*

Monsign. *Galeppi* a' Római Sz. Széknek Florentziai Kir. udvarnál lévő követje, October 20 ik napján vett a' Hetruriai Királytól bútsút, az ő utánna ideig óráig következett Pápai követet Monsign. *Gregoriot* is akkor mutatta bé. Ő Hetruriai Királyi Felfégétől egy igen betses pixist kapott ajándékba, a' mellynek tetejére gyemántokból voltak a' Király nevének első betűi kirakva. Most még Rómába, hanem ott leendő kevés mulatása után, a' Lizbonai Kir. udvarhoz fog követségbe menni.

A' Római Sz. Udvarnak mostani derék Status. Titoknokja Cardinal *Consalvi* gazdag vendégséget adott October 26-ik napján a' Rómában lévő Fr. követség kedvéért, a' mellyen azok az 5 Cardinálisok is jelen voltak, a' kik a' Frantzia Országi egyházi dolgoknak el intézésekre nézve ki nevezett Commiffiónak tagjai voltak. Az öregebb Cardinal *Ruffó* is jelen volt.

*Turinból* October 27-ik napján. A' Piemonti hat Osztályok Préfektussainak Fr. Generál *Jourdan* meg parantsoita, hogy Brumairenek 18-ikán (November 8 ik napján) esendő innepet, azon módon, mint Frantzia Országban innepellyék meg. Ennek a' he czegségnek törvényes organizatiója is meg küldetett Párisból, a' melly mint-hogy az Angliával kötött békefég után következett, mindenek úgy gondolkoznak, hogy ennek a' Herczegségnek Frantzia Respublikával való egyesítése helybe hagyatott.

A' Majlandi nationale teatromban 'egy igen kedvetlen történet esett Okt. 22-dikén, mellynek rövid historiája ez: Fr. General *Murat* a' Fő Conzulkak, a' mint már jól tudjuk, kedves sógora, az azon 'este jádzott darabban néhány Francia Nemzetet sértegető vágásokat vévén észre, annak további folytatását leg ottan meg tiltotta, mellyen a' teatromban vólt fokaság annyira meg bolzfzonkodott, 's olly nagy mértékbe ki mutatta a' maga békételességét, hogy 100 Francia granatirosokat a' teatromba bé hivatni kéntelen vólt a' Generális. Ezek és a' Maylandi nationalis katonak öszve veszvén egymással, fegyvert rántottak egymásra. A' nép ennek a' dolognak látásán meg rettenvén, fél óra alatt mind ki takarodott a' teatromból. — Mindezeknek az a' következése lön, hogy a' következett napon, a' belső dolgokra ügyelő minifter egy olly parantsólatytyát tétette a' nevezett Generálnak közönségesse, melly szerént a' Cisalpinai nemzeti gárdistak, granatirosook, vadász és karabélyos katonák mind széllyel olzlattak. Ne hogy valamelly zendülés támadjon a' nép közt, a' várasnak minden utzáiban meg kettőztetett a' vigyázó katonaság.

### *Orosz Birodalom.*

Ennek a' roppant Birodalomnak minden Helytartóságjai, a' mellyek néhai *I. Pál* Császár uralkodása alatt sok változást szenvedtek, most ismét arra a' lábra állitatnak vissza, a' mellyen vóltak néhai *II. Katalin* igen bölts birodalma alatt — *I. Sándor* Császár, a' ki ditsőfféges emlékezetű nagy anyjának mindenben követni akarja nyomdokait, több különböző tartományokban 25 militaris iskolát szándékozik fel állítani, a' mellyekben a' Nemes embereknek gyermekeik hat esztendőig neveltetni és tántatni. aknakutánna pedig a' Pétersburgi Kadetok Corpusához fognak adatni.

*Moskauból October 7-ik napján.* Lehetetlen volt nagy megilletődés nélkül azt a nagy áhétatosságot szemlélni, a' mellyel *I. Sándor Császár*, a' maga koronáztatásának és felkenettetésének végződése után az oltar előtt leborult, és szemeit az ég felé felvetvén, a' maga népének boldogságáért imádkozott. — Az a' közönséges beszéd, a' mellyet a' Moskaui Metropolita *Plátó* a' Császár koronázása alkalmatosságával mondott, igen gyökeres, és azon emlékezetes naphoz alkalmaztatott volt. — Ezt az Orosz Birodalom kronikájában örökké megmaradandó emlékezetes napot, az időnek kellemetes volta is nagyon megditsőítette. — Este a' Moskau vizén épített és kék lámpásokkal megvilágosított palota igen kedves érzékenységet indított a' jelen volt uraságokban — October 3 ik napján maskarás bál volt a' Császári udvarnál, a' mellyen 8500 maskarás személyek voltak jelen.

*Wilnából a' Lithvániai N. Herczégységnek fő városából October 3 ik napján.* Az Orosz Birodalomnak arany ideje megjelent. *I. Sándor* a' mi legkedvesebb Császárunk, a' ki a' Császári trónusba lett béülésének első szempillantásától fogva a' maga kegyelmessége, és különböző jótéményei által szüntelen oltárokat épít. Wilna városa lakosinak alázatos esedezésekre, September 7-ik napján, 120 ezer ezüst rubelt méltóztattott a' Lithvániai Nagy Herczégységnek ajándékozni, hogy ezen jóltévősége által ezen várost, a' melly fok elzsendőktől fogva különbözőféle szerentsetlenségeken ment által, és csak nem anynyi adósságot tsinálni kényszerítetett, atyáiképen felsegélhesse. — Minden ezen városnak lakosi, a' kik a' köz adósság sullyos terhétől, a' melly miatt fok adó alá voltak vettelve, ezen rendkívül való kegyelmesség által magokat meg szabadíttatnak látván, az ő Császári Felsőge koronázása napján, ezen igen kegyelmes és szeretetre méltó

fejedelm bethes életének számos esztendőig való meg tartásáért eggyező szívvvel és szájjal könyérgöttek az Istennek, és ezen városnak 43 templomaiban és ímádkozó házaiban áldozatokat vittek.

Az ide való cathedrale templom, a' melly, építése módjára, és valóságos Dóriai izlésére nézve minden ahhoz értőktől nagyon dírtetik, négy esztendeig tartott épitetése után épen azon a' nagy napon végződött el, a' mellyen I. Sándor Császár koronáztása végbe ment — ezen a' napon szenteltetett az fel is. Ezen a' napon, 's kiváltképen pedig a' későbbi áhétatoffágra rendelt napon, az egész város szépen ki volt világosítva. A' Tanáts házon a' Monarcha nevének által világosító symboluma felett ez a' felül irás olvastatott: *Conservatori Civitatis s. a. t.*

*Az Orosz Birodalom végső határaitól October 18-ik napján.* Azon testamentumnak ereje mellett, mellyet még Nagy Herczeg korában tett néhai I. Pál Császár, el hagyott özvegye Mária Fedorowna lön a' Gathnai múlató palotának örökösévé. Ehez az igen szép, és kies helyen épült várhoz, és helységhez, melly 45 Werstse fekszik Pétersburgtól sok szép szántó vető földek és jobbágy faluk tartoznak: és néhai I. Pál Császárnak, mint nagy Herczegnek sok esztendőig tartó ott lakása által, számos épületekkel meg szaporitatott, és városi rangra is emeltetett. (Egy Orosz Werstj avagy mélföld, egy hatod része egy Német mélföldnek). Az özvegy Császárné, a' ki ottan sok derék és köz hasznú institutumokat, nevezetellen szülő- és nevelő hazákat, fabrikákat, 's több e' feleket épitetett, és mindenkor maga vólt azoknak fő gondviselője, már ezután maga is ott fog lakni, és a' maga kegyes jótéteményeiben azon egész környeket is reizeltetni kívánja.

A' fellyebb említett Testamentomnak ereje szerént, a' mellyet a' most uralkodó Császár, valamint édes attyának minden több írott rendelkezéseit, az utólló pontig bé tellyesíteni kívánnya, néhány *Gatsinóhoz* tartozó faluk a' Császári familiának több ágai közt osztatódnak fel, hanem maga a' város, az ehez tartozó igen szép várral kértel, és 2300 paraszt familiával egyetemben az özvegy Császárnének hagyatott. — Egynéhány igen hűléges tselédjeiről is meg emlékezett néhai *I. Pál* Császár ezen testamentumában, a' többek közt volt régi tanítójáról *Aepinusról*, a' ki *Lieflandianak Dorpat* nevü városában, nagy szegénységben töltötte néhány esztendőktől fogva a' maga vénségének napjait.

### *Magyar Ország.*

*Ungvárról* October 21-ik napján. Meg nem álhatom, hogy városunk minden rendü lakosinak képekben szívbeli örvendezéssel ne magasztallyam nagy méltóságú Munkátsi Püspök *Bacsinszky András* Ur Ö Excellentiájának, a' Fels. Királyi Udvarhoz, minden előfordulható alkalmatosságokkal, izembe tünöképen ki mutatni szokott igaz hazafiúi busgoságát, mellyet más móddal is ugyan, de kivált dicsőlégeffen uralkodó Jó Fejedelmünknek, 's Fels. Király. Aszizonyunknak nevek napjain, mint ez előtt való esztendőkben, úgy most is, ezen folyó hólnapnak 4 ik és 15 ik napjain példásképen meg bizonyított azzal, hogy nemcsak az ágyúk durogásai által kívánta figyelmetességünket annak vizgalására fordítani, mitsoda jeles nap következik reánk, hanem egész rezidentziájának ki világoztásával is. Más nap pedig ezen Tekint. Vármegye fő Rendjeit, maga tiszta hazafiúi örömeben kívánván részeltetni, gazdag ebédre meg hívta, a' hol is minden jó szívü U-

raságok 's Affzonyyságok, Ő Felségek betses élete-  
kért, számtalan Vivat kiáltásokkal múlat ztanak.  
Sőt nem elégedett meg ez a' Fő Pafztor azzal,  
hogy tsak maga lakhelyén mutaffon példát, ha-  
nem a' várbeli Seminariumot is ki világosította,  
olly véggel, hogy az ott nevedő ifjú Papság-  
nak még gyenge korába, a' Fels. Királyi Ház  
eránt való fzeretetnek 's hűségnek gyökerét jó  
eleve fzivébe bé plántálja, 's nemtsak theoreti-  
ce, hanem practice is meg tanítsa ezen kereszt-  
tényi arany regulára: *Az Istent féljed, a' Királyt  
tiszteljed.*

A' fzüret mind Szerednyén, mind itt, remény-  
ségünk felett fzapora vólt, 's tsak jobb borots-  
kát is várunk, mint az előbbeni két esztendő-  
be. — Az élet árra nehezen akar nállunk alább  
szállani, ambár a' tengert a' föld bőven meg  
termette, 's meg is érlelte a' jó Sz. Mihály  
nyara.

### *Előszöri Hiradás.*

A' Kiss - Kúnságban, Halas városa mellett  
lévő *Harka* nevü pufztán vagyon Szent Márton-  
Kátán lakó *Kovács Móses* Urnak 100 darabnál  
többől álló válogatott ménese el adó, a' melly-  
hez való ménlovak, Szent - Márton Kátán Jász-  
Berény mellett, a' nevezett Urnak lakó helyén  
tartatnak. — A' kiknek tehát ezen említett mé-  
nelt a' mén lovakkal együtt, vagy azok nélkül  
meg venni kedvek vólna; ne sajnállyák azt, az  
itt *Harkai* pufztán meg nézni, vagy meg nézetni  
és azután vevő fzándokjokat, akár levelek által,  
akár pedig személlyeffen, a' fent nevezett *Kovács  
Móses* Urnál, Szent Márton - Kátán jelenteni.